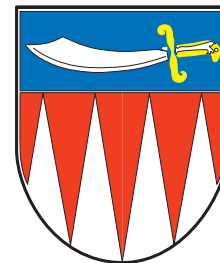

Pod hanáckým žudrem

www.prikazy.cz

Ročník XX.

Občasník pro Příkazy a Hynkov

číslo 4.

Červenec - srpen 2019

Moravská vlajka na počest příchodu Cyrila a Metoděje

Příchod patronů Moravy sv. Cyrila a Metoděje k nám na Moravu byla událost obrovského kulturního a duchovního významu nejen pro naši zem, ale pro značnou část Evropy. Na počest této události bude na našem obecním úřadě vyvěšena moravská vlajka. Moravská vlajka je v současnosti také vnímána jako symbol sounáležitosti občanů k území Moravy, jejího duchovního a společenského života.

Historie moravské vlajky

Dnešní hojně rozšířená podoba moravské vlajky vychází ze zemských barev, zlaté a červené, kterých se od počátku 19. století používalo k výzdobě, později začaly být vyvěšovány i jako prapory. Oficiálního stvrzení se dočkaly v roce 1848, kdy poslanci Moravského zemského sněmu schválili 5. článek nové moravské ústavy, ve kterém se definuje zemský znak a zemské barvy: „Země moravská podrží dosavadní svůj erb zemský, totiž orlici vpravo hledící, v poli modrém a červenožlatě kostkovanou. Zemské barvy jsou zlatá a červená.“ Od stanovených zemských barev byla následně odvozena moravská vlajka, kterou tvoří dva vodorovné pruhy. Horní pruh je žlutý, spodní je červený. V druhé polovině 19. století a počátkem 20. století, v době vzestupu nacionalismu, to byla právě moravská vlajka, která sjednocovala obyvatelstvo naší země bez ohledu na národnost. Ačkoliv události dvacátého století nebyly pro její užívání příliš příznivé, najdeme o ní doklady za první republiky, po roce 1945 i kolem roku 1968.

Nový impuls k rozšíření přišel po uvolnění poměrů po roce 1989. Tradiční žlutočervené moravské vlajky začaly být opatřovány zemským znakem - šachovanou orlicí v modrém poli, a to z důvodu odlišení od jiných podobných vlajek. Tato varianta si pro svoji srozumitelnost i estetickou úroveň získala velmi rychle oblibu po celé Moravě a stala se základní a všeobecně uznávanou podobou moravské vlajky současnosti.

*Zemské barvy
a znak Moravy, 1900*

Další použití moravské vlajky

Kromě tohoto nejvýznamnějšího svátku bývá moravská vlajka vyvěšována i v další dny spjaté s moravskou historií. 28. března si připomínáme výročí narození světoznámého moravského učenice Jana Ámose Komenského, 15. září významného moravského politika a diplomata, ochránce moravských zemských práv a svobod, Karla staršího ze Žerotína. Zvolení moravského markraběte Jošta Lucemburského, zvaného též Moravský, římským králem připadá na první říjen, 28. října si připomínáme nejen vznik Československé republiky, ale také svatořečení velkomoravského panovníka Rostislava. Další vhodnou příležitostí jsou výročí a události spjatá s obcí (např. obecní slavnosti, hody), či některým z významných rodáků.

Zpracovala Moravská národní obec, z. s.:
<http://zamoravu.eu/>

Současná podoba moravské vlajky

**MUDr. Adamcová oznamuje,
že v době od 22.7. – 2.8.2019
nebude ordinovat.**

Zastupuje MUDr. Romana Švecová,
SPEA Olomouc,
www.mudr-svecova.cz
tel. 727 838 050.

Prázdniny

Jiří Vinkler

Červenec a srpen

to jsou prázdniny,
kdy nesmíš vynechat
den ani jediný
pro radost a dovádění těla,
i když bys původně to chtěla.
Prázdniny, to jsou i vzpomínky
na volnost bez aktovky,
jen lehce, volně s ramínky,
sis myslel, že by tě chtěla.
A mezitím to koupání
v pískovně dávno skryté
a vozy, co se naklání
obilím požatým.
Ještě dnes cítím jeho prach,
co vesnicí se nesl
a čekal v nadějích,
zda déšť v bouřce by ho snesl.
Abych se mohl toulat prachem,
tou sprškou, co stal se blátem
a v tom blátě lodičky pouštíval.
Však každá bouřka jednou přešla
a v životě i mnohem víc;
dnes se nám skoro nezdá,
že zažili jsme ... i to.
Máte dnes o něco víc?

Vážení obyvatelé,

dovolte mi, abych vás zatím alespoň touto formou pozdravila a trochu se představila. Jmenuji se Milada Podolská a v červnu tohoto roku jsem uspěla ve výběrovém řízení na pozici ředitelky Základní a mateřské školy Příkazy. Tuto funkci budu od 1.08.2019 s chutí a elánem vykonávat.

Celý svůj dosavadní profesní život jsem „prožila“ ve školství. V roce 1997 jsem začala na pozici učitelky 1. stupně základní školy a posledních deset let pracuji ve vedení základní školy. Nejprve jako zástupkyně a od roku 2014 jako ředitelka Základní školy v České Vsi, okres Jeseník.

Své dosavadní získané znalosti a zkušenosti bych ráda uplatnila při řízení vaší, dovolím si říci, již i mé školy. Priority školy vidím v kvalitním poskytování vzdělání žákům, nově až do 5. ročníku. Chtěla bych navázat na úzkou spolupráci mateřské školy a školy základní a zaměřit se na rozvíjení různých forem výuky matematické, čtenářské a informační gramotnosti. Školu vidím jako komunitní centrum, místo setkávání dětí, žáků,

rodičů i široké veřejnosti při vzdělávacích, kulturních či sportovních akcích.

V současné době pracuji na organizaci nového školního roku, personálním obsazení a seznamuji se s dosavadní činností školy.

Jsem přesvědčena, že společně budeme směřovat školu v Příkazích ve školu “otevřenou, tvořivou a komunitní, připravující své žáky pro úspěšný život ve třetím tisíciletí.”

Velmi se těším na osobní setkání s vámi.

Dětem a žákům přeji krásné prázdniny, užijte si klidnou dovolenou.

Mgr. Milada Podolská

Víte, že

tmavomodré plody muchovníku - stromové borůvky, které byly vysázeny před 5 lety na naší návsi jsou jedlé a lze z nich i připravit marmelády, šťávy apod.

Rada obce schválila:

- zastupitele Mgr. Jaromíra Vachutku, Ph. D. jako člena Školské rady za obec
- cenovou nabídku na dodávku dvou venkovních ping-pongových stolů včetně dopravy a montáže od PhDr. Josef Hamouz-SCHOOL SPORT, Praha za cenu celkem 36.230,- Kč vč. DPH. Jeden stůl je umístěn v Příkazích u workoutového hřiště a cvičicích prvků za kaplí a druhý stůl je umístěn na hřišti na Hynkově
- uzavření smlouvy na odvoz 1500 t vytěžené zeminy ze stavby: Silnice III/ 03549 Příkazy průtah se společností RESTA. Náklady ve výši 198.198,- Kč na odvoz zeminy byly následně přeúčtovány Správě silnic Olomouckého kraje
- příspěvek pro TJ Sokol Příkazy na akci „Dětský den“, který se konal dne 9.6.2019, ve výši 2.000,- Kč
- provedení opravy místních a účelových komunikací obce po zimě tryskovou metodou a objednavku na tři vozy v souladu se schváleným rozpočtem obce
- přijetí investiční dotace ve výši 100.000,- Kč na částečnou úhradu výdajů na pořízení dopravního automobilu pro jednotku SDH Hynkov
- poskytnutí individuální dotace z rozpočtu obce Příkazy na rok 2019 TJ Sokol Příkazy, z.s. ve výši 10.000,- Kč
- poskytnutí individuální dotace z rozpočtu obce na rok 2019 Příkazskému spolku líného kolaření, z.s. ve výši 10.000,- Kč
- vyhlášení výběrového řízení na dodání automobilu pro SDH Hynkov – dle specifikací schválených KŘ HZS-technické podmínky pro dopravní automobil

- dodatek smlouvy o výpůjčce popelnic a kontejnerových popelnic na separovaný odpad, zapůjčených spol. EKO-UNIMED s.r.o.. Výpůjčka je prodloužena do konce roku 2019 a následně dojde k odprodeji dle rozhodnutí valné hromady společností za zůstatkovou cenu 24.430,- Kč
- zakoupení 10 ks žlutých popelnic o objemu 240 l, 1 ks modrého kontejneru o objemu 1100 l a 1 ks žlutého kontejneru o objemu 1100 l na separovaný odpad
- uzavření smlouvy se společností Centropol Energy a.s., Ústí nad Labem na dodávku elektřiny pro obec od 01.01.2020 do 31.12.2021 na základě výsledku aukce, jejíž vítězem se stala tato společnost. Úspora oproti základnímu ceníku ČEZ Prodej, s. r. o. činí 29.696,- Kč za rok.
- na základě výsledku výběrového řízení Rada obce schválila paní Mgr. Miladu Podolskou do funkce ředitelky Základní a mateřské školy Příkazy, p.o. od 01.08.2019.

Rada obce vzala na vědomí:

- rozhodnutí Ministerstva kultury ČR o poskytnutí příspěvku v roce 2019 na obnovu dvou oken a balkonových dveří a dalších souvisejících věcí v Záloženském domě ve výši 86.000,- Kč
- rozhodnutí Státního fondu dopravní infrastruktury, Praha o nevyhovění žádosti o příspěvek na akci cyklostezka - směr Náklo, cyklostezka - směr Senice na Hané a cyklostezka směr Skrbeň

Josef Škrabal

Autobusový zájezd, pořádaný obcí Příkazy dne 18.5.2019 – Znojmo

V sobotu 18. května se před Repräsentákem začle o šesté hodině ráno scházet účastníci zájezdu do Znojma, které pořádala kulturní komisa naše obce. Belo nás celkem 50. Proč Znojmo? Třeba proto, že toď bel 17 let pochované jeden z něvěčích přemyslovcu, král železné a zlaté Přemysl Otakar II., král, keré měl velkó zasloho na tem, že uzemi přemyslovkyho státo sahalo na severo do Horni Lužice, na jiho až k břehum Jaderskyho moře. Přemysl Otakar II. padl v bitvě na Moravskym polo, jeho sópeř, římské cisař Rudolf Habsburské, néprv jeho tělo vestavoval ve Vidni, abe mo všeci věřele, že slavyho válečnika porazel; teprve po roko dovolet české královně Kunhutě, abe svyho manžela pochovala v minoritskym klášteře ve Znojmě. Po 17 letech převezl Přemyslu sen Václav II., eště před svó koronovacó ostatke svyho otca do Prahe. Dnes jeho tělo odpočívá v hrobce, keró nechal temoto velkymo českymo královi vebudovat Karel IV. ve svatovitskym chrámo. Nebo třeba proto, že ve Znojmě omřel další římské cisař a české král Zikmund Lucemburské a vubec proto, že Znojmo je perla Jižni Morave. Kolem deváté hodine sme dojele na znojmsky městsky parkoviště. Toď nás čekala

pruvodkyňa a vláček s dvěma vagónkama, co nás měl vozet po městě. Kdo bel ve Znojmě, tak vi, že město leži na obóch stranách Dyje, v ódoli ale e na kopcich, teda uplně neco jinšihó, než sme o nás na rovině zvekli, takže pro nekery z nás be pěši chuza belo neco, co be asi nezvládle. Pan Čepěl, keré program zájezdu přepravil, to vzal za správné konec, takže jako prvni sme měle prohlidko Louckyho kláštera, národní kulturni památke. Je to bévalé premonstrátské klášter, keré založel udělné přemyslovské kniže Konrád Ota Znojmské ze svó matkó Marió ož v r. 1190. V prostorách kláštera má svy sidlo znojmská firma Znovín, a.s.. Ta se zabývá vérobó vina. Abe bela možnost se zeznámit s historijó kláštera, tak sme společně s místni pani pruvodkeňó absolvovale prohlidko obrazové galérie, dál monumentální románské krypte, bednářskyho a vinařskyho muzea, krásných štukama zdobených sálu a sklepu. A jak to tak bévá, tam, kde se dělá vino, mosi se take ochotnat. A tak sme na závěr prohlidke měle e ochotnávkó pěti drohu vina, jedno lepší než drohy, o keré sme se všeci náramně bavile a nasmále. Sklinečko, z keré sme pile, ze znakem firme, sme si muhle nechat. Po prohlidce sme se vrátile k vláčko, a ten nás zavezl přes vodo do centra města, ke kostelo sv. Mikoláša. Toď sme se néprv podivale dovnitřko, kde sme muhle mimo jinši skvoste obdivovat třeba unikátni kazatelňo. Vepadá jak zeměkóla s veznáčenéma obrysama kontinentu, tak, jak bele známy v polovině 19. století, na pozadí zeměkóle só postave Adama a Eve. No a ten krásné pohled na město z arkádové vehlidke! Potom přešla na řado prohlidka znojmskyho podzemi. Ta začala historickém skvostem - pozdně gotyckém a renesančnim arkádovém domkem, z jeho nádvoří sme do podzemi vcházele. Znojmsky podzemni město vzniklo tém, že si obyvateli města začale pod svéma domama kopat sklepe. Jak ož to tak bévá, každé další chtěl sklep věči a hlobši, takže jich pořád přebévalo, časem se propojile a propletle, celková dylka chodeb je kolem 27 km; v nekerých místech só sklepe až ve čteřech patrech pod sobó. Só tam větraci šachte, kery zajišťovaly přístup vzdocho a odvod kóřa z ohnišť, včetně zásobování vodó stodněma a odvod přebetečné vode jezuitském vodovodem. Mladé pán, keré nás provázal bel vtipné, take si dovolet nám jednú zhasnót, to pak belo vzrušo!!! Procházká bela docela dlhá, pro nekery ož toho belo dost, žádně se ale nezabil ani neztratil. No, a čekal nás oběd, v restaurace, kósek od věchodo z podzemi; objednany jidlo belo moc dobry, pivo a káva take, takže sme si všeci spravile nálado a těsele se na nádherny věhlide přes ódoli Dyje. Postopně sme si prošle věči náměstí - Masarykovo, kde sme viděle Kapucinské klášter s kostelem sv. Jana Křtitele a Mariánské slóp. Před jedněm domem je v chodniko zabudované kameň s oznámenim, že na tem místě zakopl v r. 1437 kuň římskyho cisařa a českyho krála Zikmunda Lucemburskyho. Kolem obchodního domo Dyje, keré na krásnym historickym náměstí pusobi jak pěšť na oko a strmó olečkó sme se dostale na Horni náměstí. Toď sme se muhle přesvěcet o vékladni skřině,

že prupovídka: “Znojmo, vidim Tě dvojmo“, je podli pravde, protože opravdo z jednoho místa muhl každé vidět znojemsky dome, věž a zdi dvakrát - ve skutečnosti a odrazem ve véloze obchodo. Z Horniho náměstí sme šle na další část véleto, a to do areálo Znojemskyho hradu. Znojemské hrad - včel je to barokni zámek a muzeum (béalé minoritské klášter), bel kdese sidlem znojemských udělných knižat z moravské haloze Přemyslovcu. Tode se zastavovávale češti panovnici, cestó do Rakós. Z areálo hradu sme šle kolem prvniho znojemskyho městskyho pivovaro k národní kulturni památce - rotundě sv. Kateřene. Jeji historia sahá až do konca 11. století, je néstarší stavbó ve městě a jedná z néstarších zděných staveb na našem uzemi. Představuje počátke české státnosti, mužeme to najit freske, kery znázornjó povolání Přemysla Oráča na trun a take galerio přemyslovských knižat, a to jak bájných, tak e historicke doložených - skotečných, včetně prvniho českyho krála Vratislava. Bohužel prohlidke só to hodně omezeny, dež nésó příznivy klimaticky podmínke, tak ani žádný nebévaji, protože je potřeba ochránit tento skvost e pro další generace. Z vehlídek na ódoli Dyje a na město v okolí rotunde sme bele všeci uplně onešeni, protože sme zveklí na rovnó placko a toď, ať si člověk stópl, kde si stópl, taková kopcovitá nádhera. Všecko má svuj konec, a e náš vélet se pomalo přesóval ke konco. Belo potřeba se dostat Gránickém ódolim, přes Gránické potok, keré odděloje historicky Znojmo od Hradiště sv. Hypolita. Po odpočenko v restaurace o Motoristickýho muzea, kery sme si také muhle prohlidnót, nekeři po další degustace vyborných znojemských vin v hornich prostorách historických městských hradeb, sme po křézové cestě ze 14-ti maléma kaplečkama (zastavenima) došle ke kosteličko sv. Antonina Paduánskyho s pěknó kupoló. Zas nádherny véhlede. Od něho pak posledni část véleto - prohlidka sóčásti zmiňovanyho Hradišta sv. Hypolita - kostela s klášterem červených křižovníku. Děkojem naše pani pruvodkyni, kerá s nama bela celé deň, za plno nezapomenotelných zážetku; počasi nám přálo a omocnilo to nádhero, keró sme muhle celé deň ve Znojmě pozorovat. Tak včel nezbévá, než těšet se na příšti rok, protože to zas nekde pojedem!!!!

-Z.Z.-

Znojmo, vidím tě dvojmo . . . .

Stavění a kácení letošní májky

Šéfredaktorka našich novin mi vzkázala, ať napíšu něčo o stavění a kácení letošní májky. Vůbec se mi do toho nechtělo, vždyť kdo tam byl, tak to viděl a koho to nezajímá a nebyl tam, ten to stejně číst nebude. Napíšu aspoň, co se o obou akcích v obci vykládá. Jedni kritizují, že byla májka postavena pozdě až 4. května, navíc kdy místní myslivci měli na místním Safari naplánované

střelby. Jiní kritizují, že byla skácena tak brzo, vřdyt tak vysokou májku, a ta letošní byla mimořádně vysoká, by se jen blázen mohl pokusit tajně v noci skácat. Navíc byla do výšky skoro tři metrů obalena neprořezatelným pletivem. Kritici poukazují na to, že řada příkazských dětí a jejich rodičů byla týž den na sportovním dnu nákelské měšťanky. Na obranu kulturní komise a její předsedkyně musím dodat, že sladit všechny akce, které se v obci pořádají, je prakticky nemožné. Spolky musí počítat s časovými možnostmi pozvaných hudebních kapel, možnostmi svých členů a také s počasím. To, když nevyjde, je celá akce v „čudu“. Naštěstí letošní počasí oběma akcím přálo a místní hasiči měli všechno perfektně připraveno. Před stavěním májky, které mělo začít ve 14 hod, jsem se jel podívat na Safari. Těšil jsem se na zvěřinový guláš a rybu. Guláš už neměli, ale poslední ryba, kterou jsem možná z protekce dostal, byla výborná. Když jsem přišel na stavění skoro v pět hodin, májka ještě ležela. Předsedkyně kulturní komise její postavení takticky oddalovala do doby, než se ze střelb dostavili myslivci, kteří se plně zapojili do konzumace dobrot a pití, které připravili hasiči. Tak to má být. Spolky si mají vzájemně pomáhat. Třeba i s konzumací, aby z připraveného nic nezbylo a nemuselo se vyhodit.

Na kácení májky jsem se vypravil až v pět hodin. Májka ještě stála, zdálo se mi, že je tam méně lidí než obvykle. Ale když dorazili rodiče s dětmi z nákelského sportovního dne, nebylo kde sednout. Celé odpoledne vyhrávala „Nákelanka“ s dvěma dosud mně neznámými zpěváky. Vypil jsem tři piva, snědl rybu i pečenou klobásu. A domů si koupil dva tvarohové vdolky. S nostalgií jsem sledoval, jak se rodiče vystupujících dětí snažili na foto nebo video zachytit své ratolesti. Nakonec se májka skácela až v 18 hodin. Vše dobře dopadlo, nikdo nebyl zraněn. Patří se poděkovat vystupujícím žákům mateřské a základní školy, hlavně jejich sympatickým učitelkám, které s dětmi vystoupení nacvičily. Hasiči zaslouží za celou akci včetně pohoštění jedničku. A obdiv zaslouží i kulturní komise a její předsedkyně, jak takticky obě zdánlivě hendikepované akce řídily ke spokojenosti všech přítomných.

S.K.

Kulturní akce v Příkazích a Hynkově

ČERVENEC

- 5. 7. (pá) Hody – mše v kapli sv. Cyrila a Metoděje
- 13. 7. (so) RYBNÍČEKFEST
- 20. 7. (so) Střelby MS na „Safari“
- 27. 7. (so) Fotbal - turnaj starých pánů – Sokol Příkazy

SRPEN

- 3. 8. (so) REUNION
- 24. 8. (so) (hudební produkce)
- 31. 8. (so) GULÁŠFEST na Hynkově

ODPADOVÉ OKÉNKO

Společně s dalším vydáním našeho občasníku jste ve svých poštovních schránkách našli dvě brožury:

1. TRÍDĚNÍ ODPADŮ
2. BIOODPAD

Najdete v nich spoustu zajímavých informací o tom, jakým způsobem máme nakládat se všemi odpady, které v našich domácnostech vznikají. Určitě nebude na škodu, když si je pročtete a rady v nich uvedené budete používat. Možná si někteří z Vás povšimli nově vydlážděné plochy v místě, kde ještě před pár lety byla betonová komunikace, po které se přijíždělo k benzínové stanici. Sem budou přesunuty kontejnery na separovaný odpad od Památníku padlým a také kontejner na bioodpad. Okolo této odstavné plochy necháme postavit zeď z kamenů, takzvané gabiony, které budou lahodit oku více, než pohled na kontejnery.

Je zajímavé sledovat, jak se nám mění množství odpadů v průběhu jednotlivých let. V roce 2018, kdy byly do domácnosti rozdány kompostéry, došlo v porovnání s rokem 2017 k poklesu celkového množství SKO - směsného komunálního odpadu, skoro o 29 tun. Výrazně se nám v tomto roce zvýšilo množství vyseparovaných odpadů. Jsem zvědav, na jaké hodnoty se dostaneme v roce 2019, po zavedení separace plastů a papírů přímo v domácnostech.

ROK 2017, uvedeno v t

plast	papír	sklo bílé	sklo barev.	směs. odp.
20,989	18,853	9,149	9,756	307,68

ROK 2018, uvedeno v t

plast	papír	sklo bílé	sklo barev.	směs. odp.
23,65	22,403	12,947	11,883	279,04

Celkově nás však v této oblasti bota nejvíce tlačí v produkci SKO. Na podzim budeme projednávat novou obecně závaznou vyhlášku o odpadech, která vstoupí v platnost od 01. 01. 2020. Pokud ji zastupitelé schválí, každá vyvezená popelnice na SKO bude polepena zakoupeným kupónem. Jinak řečeno, pokud bude někdo chtít vyvézt 5 popelnic SKO, musí si zakoupit 5 kupónů, tedy zaplatí 5krát více. Tento systém funguje ve Střeni a ejhle produkují tam v porovnání s naší obcí o více než ¼ SKO méně.

(Údaje za rok 2018: Příkazy 211 kg/ na 1 obyvatele, Střeň 150 kg/ na 1 obyvatele).

Třídění odpadů má jistě smysl. Podmínky v naší obci jsou pro něj vytvořeny. Ovšem bez VÁS - NÁS producentů odpadů, kteří třídíte a není Vám lhostejné, jaké životní prostředí zachováme našim potomkům, by sebelepší systém nefungoval.

Díky Vám všem, co aktivně třídíte a myslíte na budoucnost.

starosta

Příkazy v Protektorátu a na konci druhé světové války

V posledním čísle našich novin jsme si mohli přečíst vzpomínku devadesátiníka pana Františka Koraby z Poděbrad, který se na úplném konci druhé světové války při útěku z pracovního tábora ocitl v naší obci. Zúčastnil jsem se jedné z besed s ním. Nebudu zde rozebírat různá zpochybnění, která jsem slyšel, zda vůbec v Příkazích byl, sám si myslím, že opravdu v Příkazích v oněch májových dnech skutečně byl. Jeho vzpomínky ve mně vyvolaly zvědavost, jak to v naší obci za Protektorátu a na konci války skutečně bylo. Zvláště když jsem si přečetl román Aleny Mornštajnové Hana, líčící osud jedné rodiny v Protektorátu ve Valašském Meziříčí. Kniha byla vyhlášena knihou roku 2018 a při jejím čtení jsem si párkrát i pobřečel. A v televizi opakované záběry z vylodění v Normandii moji zvědavost posílily. Rozhodl jsem se zjistit, co o období Protektorátu říká naše obecní kronika. Když v důsledku mnichovské dohody byly od republiky odtrženy Sudety a v zápětí se odtrhlo i Slovensko, vznikl Protektorát Böhmen und Mähren. Abyste si udělali představu, tak poslední vesnicí Protektorátu na jedné straně našeho okresu byla Červenka, Střelice už byly Sudety, na druhé straně okresu poslední vesnicí byla Velká Bystřice, Mrsklesy už byly Sudety. Obyvatelé Sudet byli říšskými občany a podléhali říšské legislativě, i když byli Češi. Někteří utekli nebo byli vyhnáni do Protektorátu, ale ti, co zůstali, museli např. nastoupit do Wehrmachtu. Tak tři starší bratři mého švagra z Hlučínska skončili na frontách druhé světové války. Naštěstí se vrátili, bohužel jeden bez nohy.

A o tomto období se píše také v obecní kronice. Obec spravovalo sedmnáctičlenné zastupitelstvo, které vzešlo z voleb v r. 1938. V nich zvítězili sociální demokraté (239 hlasů), druzí byli lidovci (141 hlas), třetí republikáni (128 hlasů). Starostou byl Josef Zbořil z č.p. 160. V roce 1941 však byl protektorátními orgány odvolán a na jeho místo byl jmenován Němec Karel Hirt (jeho maminka byla Češka), takto přednosta železniční stanice, který byl do zastupitelstva zvolen v r.1938. Ten se choval velice slušně, údajně svým vlivem zachránil dva spoluobčany před koncentračním táborem. Dožil po válce v Příkazích na č.p. 6. Nicméně ani jemu se nepodařilo zabránit, aby na 21 usedlostí v obci, na kterých se nehospodářilo a jejich majitelé půdu pronajímali, byli dosazeni rumunští Němci z Besarábie a někteří i z blízkého Slavonína. Jejich představitel Franc Togel, který obsadil usedlost č.p. 55, byl koordinátorem dosazených Němců i z okolních obcí. Jejich děti v počtu 60 byly denně sváženy do příkazské školy. Údajně mělo být ve škole i oddělení pro německé děti předškolního věku. Togel byl také úřady jmenován do obecního zastupitelstva, s jeho souhlasem mohlo být jednání zastupitelstva vedeno v české řeči. A zde je výčet usedlostí, které obsadili Němci z Besarábie a Slavonína. Usedlost č.p. 9, 11, 12, 14, 20, 21, 25, 34, 37, 45, 47, 51, 52, 54, 55, 58, 64, 66, 70, 72, 91. Při tomto výčtu člověka

jímá hrůza při pomyslení, kolik českých usedlostí by zbylo v obci, kdyby Hitler válku vyhrál. Asi by z Příkaz byla německá vesnice jako byl Slavonín, Nedvězí nebo Hněvotín. Příkazy byly vždy pokroková vesnice s dobrými pokrok zavádějícími hospodáři. V Příkazích se pořádaly chovatelské výstavy, zemědělci si tu postavili akciovou sladovnu, mlékárnu (tam, kde bydlí náš místostarosta), pekárnu a řada stájí pro krávy měla technologie, které jezdili obdivovat chovatelé z celé Evropy. Není se tedy co divit, že Němci měli o naši obec takový zájem. Navíc tu byl krásný kulturní dům, který zabrali a udělali z něho jakýsi lepší nevěstinec, kam dojížděli na dovolenou z fronty vysocí důstojníci nejen se pobavit s krásnými dívkami, ale také rozmnožit nordickou rasu. Že byly dívky velice hezké, vím od pana Rágera, který měl vedle hotelu opravářskou dílnu a také od jeho učedníků, kteří tato děvčata tajně sledovali. Na hřiště byl vstup zakázán, Sokol byl rozpuštěn, jeho majetek zabaven.

Byl zaveden lístkový systém na potraviny a oblečení. Když skončilo v roce 1943 hospodaření obce víc jak čtvrtmilionovým schodkem, i v důsledku zajištění provozu školy pro děti německých dosídlenců, ale i provozu kulturního domu, zvýšila obec daň domovní o 200% a daně ostatní o 550%. Byla zavedena dávka z piva, karetních her a poplatek ze psů, povinná byla prohlídka domácích zabíjaček. V roce 1941 byl Janu Lakomému povolen nouzový výsek i pro okolní obce.

Z příkazských občanů kpt. Božetěch Dubový a rotmistr Oldřich Fiala bojovali v anglické armádě, kde Fiala v roce 1941 padl. Jejich rodiny byly perzekuovány. Přemysl Dubový v Buchenwaldu, jeho manželka Marie ve Svatobořicích, kde byli i tři členové rodiny Fialovy.

Praporčík František Siegl padl v bitvě u Sokolova. Z občanů Karel Opletal byl popraven v Dachau (1942), ing. Vojtěch Přidal a Ludmila Přidalová byli popraveni v roce 1943 na Pankráci.

Ve dnech 7. a 8. května 1945 byla obec přecpána německým vojskem, na kraji lužního lesa Seče byla dělostřelecká baterie ostřelující Olomouc a Štěpánov. A právě tuto baterii si prohlížel náš pamětník tehdy desetiletý Boleslav Vachutka ještě s dvěma kamarády, než je německý voják mluvící česky, údajně ze Štarnova, zahnal. A právě tato baterie a v obci se nacházející německá vojska se stala terčem několikahodinového útoku sovětských stíhaček. Došlo k poškození dvaceti usedlostí, úplně byl zničen Škrabalův grunt č.p. 75, dům Němečkův a Mlčochových ve směru na Hynkov a ještě dva domy ve směru na Skrbeň. Vše ustalo, až když německá vojska ustoupila z obce ve směru na Litovel a Cholinu. Němečtí dosídlenci odešli pár dnů před frontou. O jejich osudu se v kronice nepíše. Obec řídila dočasně do voleb v roce 1946 rada zkušených a moudrých. Volby v roce 1946 dopadly v obci následovně. Komunisté 280 hlasů, národní socialisté (strana Milady Horákové) 171 hlasů, lidovci 151 hlasů, sociální demokraté 71 hlasů.

Tyto informace o smutném období druhé světové války v naší obci, které má již málo pamětníků, pro vás z obecní kroniky vybral Standa Kovář.

Národopisný soubor PANTLA, z.s., hodnotí období leden až duben 2019

23.02.2019 26. Hanácký bál Olomouc Týnečáci z Velkého Týnce převzali do svých rukou organizaci Hanáckého bálu v Olomouci. Bohužel po 2 letech vzájemné spolupráce nás k tomuto ročníku nepřizvali.

03.03.2019 Masopust Cholina Obdrželi jsme pozvání, abychom se přijeli v maskách zapojit do masopustního reje. Bohužel nakonec jsme nedorazili.

07.04.2019 Vynášení Smrtky Příkazy Tradiční zvykoslovná akce vítání jara. Před vlastním zahájením jsme se sešli na nádvoří Skanzenu, kde jsme Smrtku nazdobili a pak si udělali zkoušku tanečního vystoupení. Kolem 14. hodiny jsme se vydali ze Skanzenu Příkazy průvodem se Smrtkou kolem malého žudru až k HOSPODĚ NA RYBNÍČKU, kde jsme nejdříve odstrojili Smrtku, pak ji zapálili a hodili do vody zdejšího rybníčku. Poté jsme provedli akci týkající se Velikonočního stromu, všichni přítomní mohli tipovat, kolik vajíček bude nakonec Velikonoční strom zdobit. Následovala vlastní výzdoba a vyhlášení výsledků. Celkem strom ozdobilo 30 vajíček. Celý program jsme zakončili tanečním vystoupením novým tanečním pásmem Daleká. Velké poděkování patří panu Zdeňku Hymrovi, který nám pomohl s realizací této akce (ozvučení, občerstvení pro účinkující, ale i pro diváky).

13.04.2019 Velikonoce v Muzeu Litovel V bohatém odpoledním muzejním programu jsme předvedli známé, ale i zapomenuté tradiční velikonoční zvyky. Návštěvníci muzea tak s námi mohli vynést Smrtku, kterou jsme po odstrojení a úspěšném zapálení nakonec vhodili do Muzejní vody. Po chvíli jsme návštěvníkům připomněli zvyk - Chození s litečkem, které jsme zakončili tanečním vystoupením s programem Daleká. Jako poslední jsme návštěvníkům připravili ukázkou krojovaného mrsku. Celou akci jsme ukončili soutěžním kvízem pro návštěvníky, jaké povědomí mají o Velikonocích a období před nimi.

14.04.2019 Chození s litečkem Náklo Tradiční zvykoslovná akce vítání jara, kterou jsme letos s ohledem na počasí aktuálně změnili, a tak jsme s časovým posunem alespoň ozdobili Velikonoční strom v Nákle. Celkem se na stromu sešlo 36 velikonočních vajíček.

30.04.2019 20. Slet čarodějnic - Mezice Letos nám ale počasí přálo, i když den předem bylo pěkně deštivo. A tak akce proběhla, jako už tradičně, ve spolupráci s SDH Mezice. Celkem bylo zaevidováno 61 čarodějnic. Sice historický rekord (129) nepadl, ale i tak byla účast velmi pěkná. Hned v úvodu se představila nová Hlavní čarodějnice v podání Žanety Spurné, takže letos byly Hlavní čarodějnice dvě. Po tradičním průvodě po obci všechny zaevidované čarodějnice plnily „Čarodějnický x-boj“. Dále proběhlo vyhodnocení masek a volba titulů MISS za aktivního přístupu tříčlenné odborné poroty z řad diváků. A jak letošní jubilejní slet vlastně dopadl? Zde předkládáme výsledky:

Ceny za hodnocení dotazníků:

nejzajímavější jméno	Lucie Mádřová
čarodějnický skutek	Marie Tandlerová
nejzajímavější sídlo	Kristýna Hřivnová

Ceny za hodnocení kostýmů:

vlasý	Kačka Mlčochová Lenka Halouzková
nos	Kristýna Hřivnová Adéla Mádřová
obličej	Veronika Tisoňová Matiáš Horváth
oděv	Natálie Hlaváčová Valentýna Hřivnová
náhrdelník	Tereza Pastorková Valentýna Hřivnová
obuv	Lenka Halouzková Tereza Pastorková
barevnost	Pavlaína Menšíková Adéla Krčmová
pohádkovost	Kačka Mlčochová Verča Outratová
koště	Karel Pávek Pavlaína Menšíková
zvířátko	Tereza Pastorková Kristýna Hřivnová
chůze	Lenka Halouzková
čaroděj muž	Lenka Mádřová Lukáš Šindelář
záhadnost	Nela Recová
extravagantnost	Lenka Halouzková
nevšední doplněk	Nela Recová Kristýna Hřivnová Tereza Pastorková

Ceny za „Čarodějnický x-boj“:

Hod koštětem do dále	Stella Svozilová Veronika Tisoňová Lea Filipová
Skok přes koště	Johanka Rosskohlová Karel Pávek Tereza Pastorková
Tanec s koštětem	Lenka Halouzková Laura Gužíková Natálie Kubová
Slalom	Markéta Vymětalová Julie Dokoupilová Barbora Plesková
Tanec kolem ohně	nekonal se
Cena hlavní čarodějnice	Nela Recová Adéla Krčmová

Absolutní vítězové 20. Sletu čarodějnic v Mezicích

Titul MISS Sympatie 2019	Karel Pávek
Titul Malá čarodějnice 2019	Tereza Pastorková
Titul MISS 2019	Nela Tökölly

Barbora Plesková, třetí ve slalomu - vítězka oceněna dodatečně, si může cenu vyzvednout od 9. 5. 2019 do 30. 6. 2019 v prodejně Smíšeného zboží v Mezicích, pokud nebude cena předána dřív. Tak a teď už se jen těšit na 21. ročník, který se bude opět konat 30. dubna.

Aktuální informace naleznete na našich internetových stránkách www.pantla.cz.

Mgr. Petr Oštádal, Předseda spolku NS Pantla, z.s.

TJ Sokol Příkazy v polovině roku 2019

Každoročně patří začátek měsíce června dětem. Letošní dětský den připadl na neděli 9. června. Jako již tradičně panovalo krásné letní počasí a tomu i odpovídal počet zaregistrovaných dětí, kterých bylo letos 110. Téma pro tento rok byla olympiáda, kombinace letních i zimních sportů. Olympiáda byla zahájena zážehnutím olympijského ohně. Všechny disciplíny byly rozprostřeny ve venkovním areálu TJ. Děti si vyzkoušely triatlon (běh, jízda na kole a plavání), minigolf, vzpírání nebo třeba biatlon. Po projití všech disciplín vystoupaly na stupně vítězů, dostaly diplom, medaile a sladkou odměnu. Děti mohly během odpoledne malovat obrázky, které byly potom vystaveny, k dispozici bylo také malování na obličej, tradičně italská zmrzlina, pečené makrely, uzenina, párky v rohlíku a na osvěžení pivo nebo limo v hospodě na hřišti. Proběhlo i přetahování lanem, souboj mezi chlapci a dívkami vyhrály dívky. Přetahování mezi Vrtovem a Zábrání vyhrála letos Zábraň. Opět je na místě poděkovat všem pořadatelům, kteří se na této akci jakkoliv podíleli.

O víkendu 15. - 16. června skončila i sezóna našich fotbalových týmů. Muži A i Muži B se rozloučili na domácím hřišti v Příkazích. Běčko vyhrálo 3:2 po penaltách a áčko taktéž po penaltách vyhrálo 4:3, obě dvě mužstva tedy brala ze svého zápasu 2 body. Dorost P/N vyhrál na domácím hřišti v Nákle 8:3 nad týmem dorostu z Dolan. V sobotu 15. června proběhla i fotbalová rozlučka týmu mužů, hráči se při této příležitosti loučili s kapitánem A týmu Mírou Koláčkem a hráči B týmu se loučili s končícím trenérem Petrem Bednářem. Teď bude následovat letní přestávka, ve které proběhne 29.6.2019 Memoriál Mojžíra Kučerky – turnaj v malé kopané a o měsíc později, v sobotu 27.7.2019 proběhne turnaj starých pánů Olstroj cup.

Za TJ Kateřina Hrubá

Letošní pololetí v seniorklubu

Čas běží jak voda a klub seniorů má za sebou další úspěšný půlrok. Tak jako v minulých letech přerušujeme v červnu své aktivity. V horkých letních dnech se babičky a dědečkové starají o svá vnoučata, která jim zpestří léto, jelikož školky, školy i školní družiny mají rovněž prázdniny. Babičky se věnují zavařování kompotů a okurek a vaření marmelád z letošní jistě bohaté úrody. Dědečkové zase sběru veškerého ovoce, aby skončilo v bečkách a posloužilo k výrobě univerzálního moravského léku - slivovice.

Letošní seniorské aktivity jsme zahájili v lednu tradičním setkáním se starostou a místostarostou obce, kteří nás seznámili s tím, co se v roce minulém podařilo nebo nepodařilo a co se připravuje na letošní rok 2019. V měsíci lednu nás také seznámila zástupkyně sdružení pro ochranu spotřebitelů, jak se chránit před takzvanými „šmejdý“ a před uzavřením nevýhodných smluv. Honza Krejčí z Nákla povyprávěl o cestě krojovaných Hanáků

vlakem do Prahy, kde navštívili senát a o obdobné cestě do hlavního města Slovenska Bratislavy. Komentář byl doplněn spoustou fotografií. Tyto hanácké výjezdy byly uskutečněny ke stému výročí vzniku samostatného Československa. V měsíci únoru byl stěžejní akcí již 18. ples seniorů, kterého se zúčastnilo téměř 200 tanečniců z Příkaz i blízkého okolí. O tomto vydařeném plese jsem již informoval v předchozích vydáních našeho zpravodaje. Dále následovalo několik velmi oblíbených přednášek o cestách do vzdálených krajů spojených se spoustou fotografií a videí. Antonín Rozbroj nám vyprávěl o své cestě do severoafrického Maroka, Dušan Večeřa o putování s partou kamarádů do Černé Hory a MUDr. Ivana Spurná o pobytu v Barmě a Thajsku. V měsíci březnu a dubnu nás navštívili i další tradiční cestovatelé. Mgr. Andrej Pavlovič se s námi podělil o své zážitky z Havajských ostrovů a Václav Arnoš o svém putování po Nepálu a severovýchodní Indii. Dvě střeďeční povídky byla věnována i našemu zdraví. Bylinkář ing. Karel Štenbaur nás poučil, jak využít pro naše dobro mnoho bylin, které kolem nás běžně rostou a MUDr. Andrea Adamcová odpovídala při kulatém stole na všetečné otázky. Zde jsme se například dozvěděli, že pivo je úžasný iontový nápoj, nesmí se to ale přehánět nebo že kombinace kávy s mlékem není to „pravé ořechové“. V dubnu proběhla za hojně účasti výroční členská schůze a v květnu jsme společně oslavili i Den matek.

Letošní pololetí jsme ukončili tradičním velkým letním zájezdem. 44 účastníci se ráno vypravili do Vsetína. Nejdříve jsme zavítali do výrobního družstva Iriša, které vyrábí vánoční ozdoby. Z blízka jsme mohli pozorovat vyfukování vánočních baněk a následně jejich zdobení. Byla i možnost nákupu tohoto sortimentu v podnikové prodejně. Exkurze byla velmi zajímavá a většina z nás toto viděla na vlastní oči poprvé. Následně jsme přešli do Horní Lidče, kde je opravdu unikátní mechanický betlém. Prohlídka byla spojena i s videoprodukcí. I tato návštěva se velmi líbila a pokud někdy do zdejšího kraje zavítáte, expozice stojí za návštěvu. Následoval chutný oběd a odpočinek v restauraci na Formance v blízkém Lidečku. Po dobrém obědě jsme zamířili do Štípy u Zlína. Páter František Sedláček nás provedl chrámem Narození Panny Marie i malým kostelíkem vedle tohoto obrovského komplexu. Svým zajímavým a vtipným komentářem nás opravdu zaujal. Každý z nás se zapálenou svící obešel oltář a zavzpomínal a popřál štěstí a zdraví svým potomkům a bližním. Tento překvapivý moment byl velmi emocionální. Na konec svého putování jsme na krátký čas zastavili ve Zlíně, kde jsme se mohli v tomto velmi horkém dni ochladit dobrou zmrzlinou nebo pivečkem.

Během léta se ještě někteří z nás několikrát setkají při vyjíždce na kole po okolí, navštívíme i setkání seniorských tanečních skupin ve Velkém Týnci, kde naše „děvčata“ opět vystoupí. V září svou činnost zahájíme „malým“ zájezdem na Tovačovsko a Kojetínsko a potom již opět budou následovat tradiční střeďeční posezení a přednášky. Za celý klub seniorů přeji všem obyvatelům Příkaz a Hynkova příjemné prožití letních dnů a s mnohými z vás se těším na opětovné podzimní setkání.

Jaromír Tomanec

Májový koncert

V úterý 7. května se zaplnily připravené židle ve velkém sále Záloženského domu příznivci sborového zpěvu, kteří si přišli poslechnout písně, které si pro ně připravily dva pěvecké sbory.

V roce, kdy si připomínáme již 50 let od založení Smíšeného pěveckého sboru Příkazy, u jehož vzniku stály osobnosti naší obce – Stanislav Žváček, Marie a Jaroslav Volfovi, Boleslav Vaca a další, a sedm let od obnovení tohoto sboru, který dnes řídí Mgr. Iveta Navrátilová, která k nám obětavě dojíždí i v době, kdy je na mateřské dovolené s maličkou dceruškou, přizval zdejší pěvecký sbor ke spoluúčinkování děvčata z Jedovnic. Tak jsme zkráceně říkali členkám Ženského pěveckého sboru Píseň, Sokol Jedovnice.

Za sebe mohu říci, že jejich koncertování bylo nádherné, stejně jako jejich milé a přátelské vystupování. Podle potlesku soudím, že ani my jsme posluchače nezklamali, přestože jsme připravované novinky nechali zatím dozrávat.

Budeme rádi, když mezi nás přijdete vy, kteří si rádi společně hezky zazpíváte a rozšíříte naše řady.

Za Smíšený pěvecký sbor Příkazy Božena Mikolajczyková

Vážení obyvatelé Příkaz a Hynkova,

dovolte mi, abych Vás informoval o důležitém záměru Hanáckého muzea v přírodě. Jedním z našich dlouhodobých cílů je revitalizovat ovocný sad. Chtěli bychom, aby se co nejvíce podobal původnímu stavu.

V letošním roce proto zamýšlíme vytvořit soupis ovocných stromů a určit jejich odrůdy. Vypracujeme také plán dosadby vhodnými odrůdami, které v obci a okolí byly v minulosti pěstovány. Pro tento účel budeme mapovat stromy v obci a okolí. Abychom mohli vytvořit kvalitní plán výsadby a seznam historických odrůd, obracíme se o pomoc na Vás, občany Příkaz a Hynkova. Máte-li na zahradě starou jablň, hrušeň, třešeň nebo švestku a znáte-li název její odrůdy nebo se jej chcete dozvědět, přijďte na setkání, které jsme naplánovali na úterý 16. července v 17 hodin v Hanáckém muzeu v přírodě (Příkazy 54).

Ti z Vás, kteří by byli ochotni setkat se ještě před touto schůzkou, respektive by se chtěli podělit o svoje zkušenosti a poznatky, ozvěte se, prosím, na adresu:

hanackemuzeum@nmvp.cz

nebo zavolejte na číslo 775 858 538.

S přáním krásných letních dnů

*Petr Vodešil,
vedoucí Hanáckého muzea v přírodě*

petr.vodesil@nmvp.cz

<https://www.nmvp.cz/>

Ohlédnutí za p. Josefem Svozilem z Příkaz u Olomouce

(*29. července 1889 - †17. srpna 1969)

**130 let od narození a 50 let od úmrtí
významné osobnosti středomoravské
neprofesionální archeologie**

Je naší milou povinností, u příležitosti významného dvoj jubilea místního příkazského občana a vlastivědného pracovníka p. Josefa Svozila, zmínit jeho všestrannou kulturní činnost, zejména pak v oboru archeologie. Rádi bychom tak jeho osobnost přiblížili nejen pamětníkům, ale především pak mladším generacím. Lidé, jako byl p. Svozil, by neměli zůstat opomenuti, náš příspěvek je proto věnován jeho věčné památce...

Středomoravská obec Příkazy dala regionu hned několik vzácných a významných osobností, které se nesmazatelně zapsaly do dějin vlastivědy. Z tohoto hlediska nad všechny ostatní vyniká především pozoruhodný rod Svozilů, zejména pak ta jeho větev, která má své kořeny v gruntě s čp. 10. Právě zde se 29. července roku 1889, rodičům Jiřímu a Julii Svozilovým, narodil syn Josef, a to jako první z celkem čtyřech dětí. Vystudoval Střední zemědělskou školu v Přerově a krátce pak působil v hejčínském

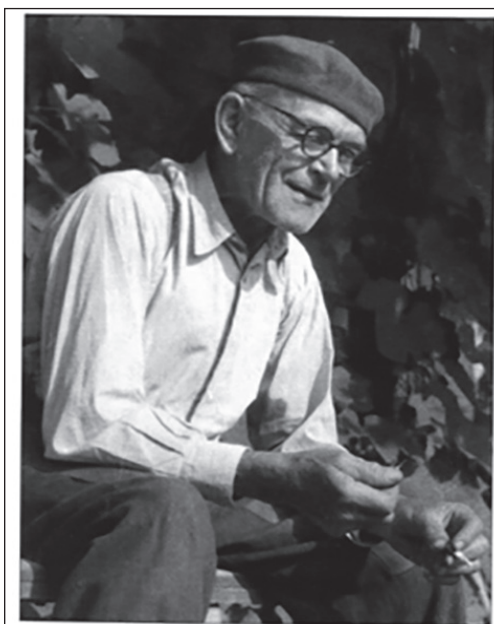
hřebčinci. Tato zaměstnání jej však, vzhledem k jeho romanticky založené povaze, naprosto neuspokojovala. Podle vlastních slov jej to táhlo napřed do Ruska, ale když se doslechl o úspěšně „sedlačících“ krajanech v daleké Argentíně, na podzim roku 1913 se vypravil nejprve tam. V této jihoamerické zemi prožil celých sedm roků, čímž unikl běsnění I. světové války, která mezi tím proběhla v Evropě. Stesk po domově byl však nesmírný, a tak se Josef vrátil, a to již do nově vzniklé československé republiky.

V letech 1920–1930 pobýval především na jižním Slovensku, mimo jiné byl i členem YMCA v Bratislavě. Přesto však nakonec natrvalo zakotvil ve své rodné obci, kde dalších téměř čtyřicet roků žil společně se svojí sestrou Boženou (později provdanou Langovou, viz níže) na čp. 158. Až do důchodu byl obecním tajemníkem, přičemž zastával i funkci matrikáře a obecního kronikáře. Pan Josef Svozil zemřel 17. srpna 1969 a pohřben je na hřbitově v Nákle. Tématem našeho příspěvku je práce Josefa Svozila v oboru archeologie, které věnoval podstatnou část svého života. Jako zpravodaj pro ochranu přírody a památkovou péči, přicházel do kontaktu s pracovníky tehdejšího olomouckého Vlastivědného ústavu (byl například dlouholetým členem Wanklova archeologického kroužku), ale i se všemi, kdo se zabývali archeologií, národopisem, numizmatikou a přírodními vědami. V počátcích své činnosti byl ovlivněn svým otcem Jiřím a ředitelem příkazské školy, učitelem Janem Fišerem, později však archeologické památky v Příkazích, a to pečlivě a systematicky, zachraňoval buď sám, případně s dalšími náhodnými nadšenci. Časem tak shromáždil pozoruhodnou a poměrně rozsáhlou sbírku, která se pro svoji vědeckou hodnotu stala plným právem předmětem zájmu odborné veřejnosti. Nyní je součástí archeologické sbírky Vlastivědného muzea v Olomouci.

Nejstarší nálezy, zachráněné Josefem Svozilem, spadaly do období lineární keramiky (ve střední Evropě od 6. tisíciletí př. n. l.) a nálezce je získal během stavby JZD v trati Podsedky roku 1962 ze zničených sídlištních jam. Čtyři nádoby z hrobu kultury se zvoncovitými poháry (období konce tzv. „eneolitu“, přibližně 2500 let př. n. l.), pocházely z hlínku na jižním okraji Příkaz. Vedle nich spočívaly kostry ve skrčené poloze, což bylo pro ono období typické.

Početnou kolekci představovaly rovněž nálezy z pohřebiště počátku doby bronzové (tedy z období kolem roku 2300 př. n. l.), zaznamenaného již Jindřichem Wanklem v 80. letech 19. století. Josef Svozil zde z rozrušeného hrobu zachránil unikátní soubor bronzů a z dalšího pak keramiky a články náhrdelníku. Z jiného hrobu pak pocházela menší nádoba. Jeden z těchto hrobů náležel do nitranské kultury, která byla v 60. letech 20. století rozpoznána i na Moravě. Její výzkum byl tedy v samotných počátcích a nálezce se tak zasloužil o její bádání. Sídlíště, patrně náležející k tomuto pohřebišti, se nacházelo u říčky Cholinky na severovýchodním okraji Příkaz, a ve sbírce bylo zastoupeno několika keramickými

fragmenty získanými z kulturní vrstvy. Naproti tomu ojedinělá únětická nádoba ze zničené lokality Podsedky mohla pocházet jak z hrobu, tak i ze sídlištního objektu. Lužickým popelnicovým polím, tedy mladší době bronzové (cca 1300–800 roků př. n. l.), náležely v katastru obce Příkazy dvě pohřebiště. Na nich v letech 1921–1938 Josef Svozil zachraňoval nálezy ze zničených hrobů, které zasahovaly k humnům na severním okraji obce. Podařilo se mu uchovat 47 nádob, nebo jejich větších fragmentů. Tři hrobové celky, spadající do středního období lužické kultury, se dochovaly v úplnosti, přičemž ojedinělý platěnický střep naznačoval možné pokračování tohoto pohřebiště i v období halštatu (tedy již ve starší době železné, období přibližně 800–400 př. n. l.). Roku 1966 nebyl úplný rozsah tohoto pohřebiště známý. Druhé soudobé pohřebiště, na Koroužných dílech, známé již z Wanklovy doby, zastupoval ve Svozilově sbírce obsah jednoho žárového hrobu. Další, roku 1966 předpokládané pohřebiště, se mělo nacházet v trati Muškáty, kde dle záznamů z roku 1933, byla údajně vykopána nádoba, později bohužel ztracená. Sídlíště lužické kultury (cca 1300–1050 př. n. l.) se na pravém břehu Moravy, v úseku s obcemi Náklo, Příkazy a Skrbeň (nížinné hradisko) nacházejí nad inundačním prostorem řeky. Ve Svozilově sbírce, pocházely z bývalé pískovny mezi Náklem a Mezicemi, osudíčko slezského typu a bronzová člunková mladohalštatská spona (období kolem r. 500 př. n. l.). Na Podsedcích, zničených stavbou JZD, byl nalezen drobný bronzový laténský závěsek (období Keltů v mladší době železné, v našich zemích cca 400–50 roků př. n. l.). Z trati Muškáty, na severovýchodě od Příkaz, získal Josef Svozil od nálezce V. Zbořila roku 1952 devět přeslenů (hliněné setrvačnický užívané ke sprádání nití – doklady textilní výroby), zjištěných během orby. Jeden je podobný eneolitickým (z období, kdy se sice již objevují první kovy, ale nadále je k výrobě nástrojů užíván i kámen), dva jsou vybroušeny z tuhových laténských střepů, ostatní jsou buď rovněž laténské, případně mladší. Jediný germánský střep

Josef Svozil

(období náležející 1.-4. století našeho letopočtu) pocházel ze sídlištní plochy nad říčkou Cholinkou severozápadně od Příkaz. Ve sbírce se nalézala rovněž řada středověkých a i mladších střepeň z různých míst v obci, které Jindra Nekvasil roku 1966 datoval „nejméně od 12. století do dnešní doby.“

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že p. Josef Svozil se významnou měrou podílel na poznání minulosti své rodné obce, na níž její obyvatelé mohou být plným právem hrdí. Na tomto místě musí být rovněž zmíněno, že p. Svozil proslul i jako vášnivý fotograf. Velmi významným národopisným dílem, kde je možno některé jeho práce spatřit, je kniha od Jana Bečáka Lidová kultura na Hané: lidová kultura hmotná z roku 1941 (též reprint z roku 1997).

K dokreslení osobnosti pana Josefa Svozila se na úplný závěr ještě sluší uvést, že jeho sestrou byla významná znalkyně hanáckého kroje a pracovnice v oboru národopisu, paní Božena Langová (*25. října 1901 †29. června 1983). Jejím manželem byl pan Adolf Lang z Loštic (17. června 1895 †27. června 1983), který proslul jako průkopník bádání v oblasti zcela unikátní loštické středověké keramiky (tzv. „loštické poháry“) a obnovitel Havelkova muzea v Lošticích. Významný moravský archeolog, PhDr. Jindra Nekvasil, CSc., patřil k dlouholetým přátelům těchto tří výjimečných lidí, a pokud mu to čas dovoloval, do Příkaz je s okruhem přátel z Mohelnicka a Lošticka velmi rád jezdil navštěvovat.

Tomáš Přidal - Karel Faltýnek

Fotografujeme leknín u Svozila někdy v r.1959

Kam se poděl vzácný archiv?

Před padesáti roky jsme se naposledy rozloučili s panem Josefem Svozilem, mým nejlepším přítelem, jakého jsem kdy měl. Přesto, že byl o třiapadesát let starší než já, rozuměli jsme si náramně. A přes to, že jsem ke Svozilům do čp. 158 začal chodit kvůli fotografování, dostalo se mi tam školy nad jiné univerzální - u nich se probírala veškerá kultura, od divadla a společenského bontonu třeba až po národopis, poezii a moderní hudbu, byl jsem u debat o zemědělství, řemeslech i historii.

Svozilovi – paní Božena a její nejstarší bratr Josef - u kávy a vonících koláčů „jako z rukávu“ sypali historiky o umění ve starém Řecku, o konci rakousko-uherské monarchie, prokládané citací dávných i nedávných filozofů, o fotografování v argentinském Grand Chacu, o malířích Mánesovi a Svolinském, o Smetanových a Dvořákových operách... A já ve věku nejcitlivějším jsem do sebe nasával historii první republiky, třicetileté války nebo dobývání Tróje...

Ale i když jsme byli jen my dva spolu a zabývali se fotografováním, musel jsem obdivovat nejen znalosti, ale i manuální zručnost pana Svozila v příslovečném devateru řemesel. Včelařil, sadařil, pracoval se dřevem i kovy, aby pro našeho společného největšího koníčka vyrobil nejrůznější pomůcky nebo opravil i tu nejsložitější součástku fotoaparátu.

Někdy koncem šedesátých let mě překvapil tím, že si koupil malý motocykl Pionýr - a společně jsme se na něm naučili jezdit a složili řidičské zkoušky! Teprve dnes, když jsem ve věku, v jakém byl tehdy on, dokážu ocenit jeho odvahu a energii! Samozřejmě nešlo vždy jen o smrtelně vážné věci, legrace jsme si užili dost a dost.

Ale nejraději - většinou na mou výzvu - vzpomínal na svůj sedmiletý pobyt v Argentíně a hlavně na fotografování v jihoamerické pampě. Přivezl si odtamtud bohatý a vzácný archiv skleněných negativů, pečlivě popsanych; od některých měl i kvalitní zvětšeniny, ale nebyl problém pro každou příležitost „zalovit“ v něm a po dlouhých desetiletích od stisknutí spouště nové zvětšeniny zhotovit. Jak už bylo řečeno, s panem Svozilem jsme se rozloučili před padesáti roky, o třicet let později odešla i jeho sestra s manželem p. Langem, přímí dědicové nebyli – a dům čp. 158 chátrá... A kam se poděly poklady z něj? Staré kroje – dědictví po paní Langové - byly vytaženy na světlo boží v roce 2016, ale o archívu vzácných fotografií je nevím... a tak po padesáti letech už se zapomíná i na přezdívku pana Svozila „Amerikán“ (na rozdíl od Svozila „letce“), která poukazovala na výjimečnou etapu života výjimečného příkazského rodáka...

Rožnov pod Radhoštěm, duben 2019

Pavel Hon

Foto: Pavel Hon

Výsledky voleb do Evropského parlamentu konané ve dnech 24.5. – 25.5.2019

v obci Hynkov, volební okrsek č. 1

Počet osob zapsaných do výpisu ze stálého seznamu voličů 249

Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky 71

Počet odevzdaných úředních obálek 71

Počet platných hlasů ve vol. okrsku 71

Volební účast 28,51 %

Číslo strany	Název strany	Počet hlasů
28	Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura	18
30	ANO 2011	14
9	Komunistická strana Čech a Moravy	13
27	Česká pirátská strana	10
24	HLAS	6
7	Česká strana sociálně demokratická	2
12	ROZUMNÍ a ND – STOP MIGRACI	2
15	Pro Česko	2
6	ANO, vytrolíme europarlament	1
26	Starostové (STAN)	1
37	Evropa společně	1
39	KDU - ČSL	1

Výsledky voleb do Evropského parlamentu konané ve dnech 24.5. – 25.5.2019

v obci Příkazy, volební okrsek č. 2

Počet osob zapsaných do výpisu ze stálého seznamu voličů 808

Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky 225

Počet odevzdaných úředních obálek 225

Počet platných hlasů ve vol.okrsku 224

Volební účast 27,84%

Číslo strany	Název strany	Počet hlasů
30	ANO 2011	56
27	Česká pirátská strana	33
28	Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura	28
5	ODS	25
39	KDÚ - ČSL	17
26	Starostové	12
7	ČSSD	12
9	KSČM	10
40	Alternativa pro českou republiku	5
24	HLAS	5
12	Rozumní a národní demokracie	4
6	ANO, vytrollíme europarlament	4
32	Moravané	3
3	Cesta odpovědné spol.	3
19	Pro zdraví a sport	2
16	Vědci pro Českou republiku	2
21	Moravské zemské hnutí	1
37	Evropa společně	1
33	První republika	1

Uzávěrka příštího čísla: 19.8.2019